

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: **Városi kontárkodás a könyvkiadás terén**

Forrás: **Magyar Tőzsde**

3p.

1922. III. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

655.4

Hely

Idő

"1922"

Személy

Székesfővárosi háziomda 1922

Városi Kontárkodás a könyvkiadás terén

Megfejeelt tanácsi előterjesztés — Drága ingyentankönyvek — 18 korona helyett 50 koronába kerül egy könyv előállítása

Röviddel ezelőtt megírtuk, hogy a székesfőváros ki akarja venni a tankönyvek kiadását a magánvállalatok kezeiből és házi kiadásra akar áttérni. 12 millió korona fordítást kértek, hogy olcsóbban állíthassák elő azokat a könyveket, melyeket a főváros iskoláiban használnak.

Ez a kezdeményezés természetesen nem találkozott minden oldalról a megértéssel, mely a gyors kivitelhez szükséges lett volna. Nem látszott valószínűnek az akció sikere már azért sem, mert túl későn indult meg s nem lenne elég idő a tankönyvek új megírására sem. A tanács azzal indokolta meg az új tankönyvek kiadásának szükségességét, hogy a jelenlegi tankönyvek drágák. Kétségtelen, hogy a könyvek drágulása nem tart lépést más cikkek árával. A háziomda laikusok számára igen tetszetős kalkulációt csinált, de az előállítástól a forgalombahozataláig nagy költségsorozat merülhet fel. Megtörténik, hogy a könyv kinyomtatása s az előzetes kalkuláció között 40 százalékos eltérés mutatkozik. A tanács arról nem beszélt, hogy ezt a forgalombahozási különbözetet milyen módon akarja elszámolni, világos tehát, hogy a főváros nemcsak hogy nem olcsóbban, de drágábban tudná előállítani a könyveket mint a régi kiadók, akiknek megvan a régi kiadóhivataluk, személyzetük és gyakorlatuk.

Megállapítható, hogy a fővárosi háziomda még a főváros saját kiadványait sem tudta a múltban kiadni és alvállalkozóknak adott munkát. Szám-

beli tévedések is mutatkoznak a javaslatban. A fővárosban nem 450, hanem csak 137-féle tankönyvet használnak. Az előterjesztés azt mondja, hogyha a polgári iskolák tankönyveinek egységesítése megtörténik, 50-féle tankönyvre lesz szükség, pedig a dolog úgy áll, hogy még ebben az esetben is minimálisan 73-féle tankönyv a szükséglet. Az előterjesztésnek az a célja, hogy a polgári iskolák könyveinek előállítását 70—80 százalékkal leegyszerűsítheti, nem valószínű, hogy.

Kiderülvén, hogy a főváros húzódozik a 12 millió korona megadásától, egyet gondoltak a tervezők és cserbenhagyták a polgári iskolák szükségletét, kizárólag az elemi könyvek előállítására tettek propozíciót. Az új előterjesztés azt mondja, hogy a tanulók létszámát az 1917—1918. évi adatok alapján számítva, az I—IV. osztályos tanulók könyveinek ára 3—4 millió korona között váltakozott. Hogy ez az összeg a jövő évben hogy alakul, még csak hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani. Ingyentankönyveket csak a javaslat elfogadása esetén tud a tanács kellő számban előállítani. Példának hozták fel, hogy az eddigi rendszer mellett a főváros az elmúlt évben 728,828 koronát fordított ingyentankönyvekre, a múlt évi összegekkel szemben mutatkozó többletet tisztán a könyvek drágulásának tudják be. Igaz, hogy közben emelkedtek a könyvárak, de nem olyan mértékben, mint ahogyan azt feltűntetik.

A többlet úgy állt elő, hogy a fővárosi iskolák több ingyenes könyvet kértek, mint amennyire szükség volt s még nem számoltak el a többlettel. Ha az eredeti 12 milliós költségelőirányzat fenntartatott volna, a háziomdának kölcsönzött 12 milliónak 6%-os kamata, 720,000 korona elegendő lett volna az ingyentankönyvek költségeinek fedezésére.

A tanács azt állítja, hogy a tankönyvek átlagára 80 korona, ez azonban tévedés, mert az átlagárak 22 és 30 korona között váltakoznak. A tankönyvek árait a minisztérium állapítja meg s így nem áll a könyvkiadók módjában emelni az árakat.

Az új előterjesztés odakonkludál, hogy a főváros háziomdájának 2,5 millió koronára van szüksége, hogy olcsó, 18—24 koronás tankönyveket állíthasson elő az elemi iskolák számára.

A tanácsi javaslat ugyan nem mondja, hogyan használnák fel részletezve a 2,5 milliós forgótóke, de egy előterjesztésből megtudjuk, hogy 15,000 ABC, olvasókönyv a VI. osztálynak 14,000, Nyelvtan 14,000, Polgári jogok és kötelességek 8000 példányban, mindent összevéve pedig 51,000 darab tankönyv fog készülni. Ha a forgótóke ilyen módon ennyi könyvnek az előállítására forgácsolódik, akkor nem 18—24, hanem 50 koronába kerül egy könyv előállítása.

Mindezek az adatok világossá teszik, hogy a tanács át nem gondolt, felületes javaslattal lépett elő, amelyhez a közvélemény jó lélekkel semmiképpen se járulhat.